

ЖИТО ЛУКС АД СКОПЈЕ

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО ВО 2011 ГОДИНА**

СКОПЈЕ, ФЕВРУАРИ 2012

СОДРЖИНА

	страна
1. Политичко опкружување	3
2. Економско опкружување	3
3. Остварени финансиски резултати	5
4. Инвестиции и позајмици од банки	8
5. Управување со ризици	10
6. Активности од областа на истражување и развој	12
7. Маркетинг и промотивни активности	13
8. Корпоративна општествена одговорност	14
9. Човечки ресурси	15
10. Корпоративно управување	16
11. Заклучни согледувања	18

1. Политичко опкружување

Земјата одбележа два значајни јубилеа минатата година:

- На 8-ми Септември државата одбележа 20 години од прогласувањето на независност, додека
- 13ти Август одбележа една декада од потпишувањето на Охридскиот Рамковен Договор, со кој се стави крај на интензивните меѓу етнички тензии.

Комитетот за Надворешни Работи на Европскиот Парламент побара од Европското Собрание да отвори преговори за членство со Македонија, за да се постигне дисперзија на ризикот кој ја доведе државата во ќор-сокак. Европратениците во својот предлог-резолюција за Македонија од извештајот за напредокот на земјата за 2011 година, тврдат дека билатералните спорови не треба да се мешаат со одлуката за проширување на ЕУ, но бидејќи се уште не е постигнат напредок во решавањето на спорот со името, прашањето за влез на Македонија во ЕУ и НАТО останува отворено.

Македонија го зазема највисокото место од сите балкански држави за економска слобода според Индексот на Фондацијата Херитиџ во 2012 година. Земјата ја подобри својата позиција искачувајќи се на 43то место (од 55то во претходната година) со што стана водечка сила во регионот, вклучувајќи ги и земјите членки Словенија (69то) и кандидатот за прием Хрватска (80то). Инвестиционата клима во Македонија е значително подобрена под водство на сегашната Влада, што се рефлектира и во други значајни издигнувања во светски рамки.

2. Економско опкружување ²

Во текот на деловната 2011 година беа забележани негативни движења и очекувања за глобалната економија, особено поврзани со финансиската стабилност во евро-зоната. Притоа, прелевањата на негативните ефекти врз домашната економија од забавувањето на глобалниот раст или остварувањето на ризиците за евро-зоната влијаеше врз економијата во земјата и доведе до забавување на економската активност.

Според последните податоци од Државниот завод за статистика реалната стапка на раст на бруто-домашниот производ во третиот квартал од 2011 година се зголеми на 2,3% што претставува намалување во однос на 5% од првата половина на годината. На годишна основа стапката на раст на БДП изнесуваше 3,3%.

Физичкиот обем на индустриското производство бележи зголемување од 3.3% на годишно ниво, а обемот на стоковата размена е за 31,0% поголем во споредба со истиот период минатата година. Трговскиот дефицит изнесува 2.552 милиони УСД или покриеноста на увозот со извоз е 63,6%.

Остварената стапка на инфлација се сведе на 3,2% на годишна основа додека базичната инфлација забележа значително забавување и се сведе на 0,9% на годишна основа.

Нивото на девизни резерви достигна до 2.069 милиони евра на крајот на 2011 година, што обезбедува соодветна покриеност на проектираниот увоз на стоки и услуги. Притоа, се оценува дека во наредниот период ќе дојде до исцрпување на повеќето вонредни движења во платниот биланс, како и до враќање на тековната сметка во дефицит, којшто сепак ќе се движи во прифатливи рамки.

Монетарната политика беше непроменета, односно НБРМ ја задржа основната каматна стапка на нивото од 4%.

Растот на кредитирањето на приватниот сектор беше намален на 8,1%, на годишна основа, што се должи најмногу на забавеното кредитирање на корпоративниот сектор, додека забавувањето на кредитирањето на домаќинствата имаше релативно послаб интензитет. Притоа, беше забележано влошување на квалитетот на кредитното портфолио, пред сè поради растот на сомнителните и спорните побарувања кон корпоративниот сектор. Овие движења го отсликуваат претежно негативното влијание на глобалните економски движења и неизвесноста околу идниот период, со оглед на тоа што фундаменталните показатели на банкарскиот сектор се релативно поволни и стабилни. Во овој период дојде до засилување на растот на депозитниот потенцијал на банките на 10,5% на годишна основа, којшто беше предизвикан најмногу од депозитите на домаќинствата.

На страната на невработеноста не се забележуваат позначителни промени; номиналните нето и бруто плати се зголемија за 1,6% и за 1,5% последователно.

3. Остварени финансиски резултати

Во 2011 година се соочивме со радикално зголемување на цените на основните инпути во нашето производство, со забележителен пораст на цените на пченицата од 35,19%, на горивото од 21,76% и на природниот гас од 12%, на просечно годишно ниво. Сите овие фактори имаа негативен ефект врз цената на чинење на производите и другите оперативни трошоци. Меѓутоа, со цел да ги поддржи своите потрошувачи, Компанијата не ги следеше во целост овие зголемувања на цените преку својата ценовна политика. Остваривме зголемен обем на продажбите во количини, што резултираше во зголемени приходи од продажба за 31% споредено со претходната 2010 и зголемена бруто добивка за 26% споредено со претходната 2010.

Оперативните трошоци, истовремено, се намалени споредено со истиот период минатата година, како резултат на дисконтинуираното работење на малопродажната дејност на Друштвото. Имено, на почетокот од оваа година, Друштвото склучи Договор за деловна соработка со ЖИТО ЛЕБ Охрид во вредност од 1.5 милиони евра, со кој ЖИТО ЛЕБ Охрид се стекна со 11 малопродажни објекти на ЖИТО ЛУКС и презеде 70 вработени.

Оперативната добивка, која во 2010 година беше негативна (-18.347 илјади денари), во 2011 година премина во позитивна (49.988 илјади денари).

Воедно, финансиските трошоци се намалени за 23% во споредба со претходната 2010 година, што главно се должи на отплата на долгорочните кредити и пониски просечни трошоци на финансирање во тековната година.

Компанијата регистрираше нето добивка по оданочување во износ од 13.423 илјади денари, што покажува подобрување од 121% споредено со нето загубата остварена во претходната година.

Во однос на готовинските текови за 2011 година, Друштвото генерираше 35,828 илјади денари суфицит од работењето, без користење дополнителни позајмици од банки за потребите на работен капитал.

Суфицитот од 110,803 илјади денари од инвестициони активности беа главно употребени за отплата на обврските по кредити во износ од 90,729 илјади денари, а останатите парични средства се депонирани во комерцијалните банки.

Основни ставки од билансот на успех

(износите се во '000 МКД)

	2011	2010
Продажба	1,314,882	1,006,908
Трошоци на продажбата	(996,510)	(754,239)
Бруто добивка	318,372	252,669
Останати деловни приходи	97,718	69,949
Трошоци на дистрибуција	(258,576)	(244,884)
Административни трошоци	(101,257)	(92,917)
Останати деловни трошоци	(6,269)	(3,191)
Добивка/ (Загуба) од деловни активности	49,988	(18,374)
Финансиски приходи	1,290	2,375
Финансиски расходи	(35,395)	(46,676)
Нето финансиски расходи	(34,105)	(44,301)
Добивка/ (Загуба) пред оданочување	15,883	(62,675)
Данок на добивка	(2,460)	(2,218)
Нето Добивка/ (Загуба) за годината	13,423	(64,893)

Извештај за паричните текови

(износите се во '000 MKD)

	2011	2010
Оперативни активности		
Приливи од купувачите	1,260,805	928,782
Исплати на добавувачи и вработени	(1,224,977)	(932,292)
Парични средства добиени од / (употребени во) оперативно работење	35,828	(3,510)
(Платен) данок од добивка	-	(104)
Примена камата	179	451
(Платена) камата	(33,766)	(38,544)
Нето парични средства (употребени во) оперативни активности	2,241	(41,707)
Инвестициони активности		
Приливи од оттуѓување на недвижност, постројки и опрема и нетековни средства кои се чуваат за продажба	153,656	62,833
(Набавка) на недвижности, постројки, и опрема и нематеријални средства	(43,493)	(86,333)
Приливи по дивиденди	556	472
Приливи по дадени кредити	84	103
Нето парични средства од инвестициони активности	110,803	(22,925)
Финансиски активности		
Примања од краткорочни кредити	299,613	527,008
(Плаќање) на краткорочни кредити	(272,140)	(542,653)
Примања од долгорочни кредити	77,859	108,502
Плаќање) на долгорочни кредити	(196,059)	(38,949)
Нето парични средства (употребени во) финансиски активности	(90,727)	53,908
Парични средства и еквиваленти на почетокот на годината	7,618	18,342
Нето промена на паричните средства и еквиваленти	22,317	(10,724)
Парични средства и еквиваленти на крајот на годината	29,935	7,618

4. Инвестиции и позајмици од банки

а) Инвестиции

Во 2011 година Друштвото регистрира инвестиции во износ од 109,655 денари, кои главно се наменети за зголемување на производните капацитети и надградба на компјутерскиот софтвер.

Инвестициите, поделени по групи на средства, се следните:

(износите се во '000 МКД)

Нематеријални средства	Земјиште	Згради	Опрема	Возила	Вкупни инвестиции
1,549	22	6,274	100,557	1,253	109,655

Во текот на 2011 година, Друштвото продолжи да инвестира во поставување на нова производна линија наменета за производство на тост леб и двопек, која започна со работа на крајот на 2010 година.

Со инсталација на новата линија, производниот капацитет ќе се зголеми од 2.200 парчиња на час до 3.000 парчиња на час за производство на тост леб и од 110 кг на час до 310 кг на час за производство на двопек.

Истовремено, со новата линија ќе се изврши целосна автоматизација на производните процеси кои беа рачно управувани на старата линија. Со ова ќе се обезбеди намален степен на варијабилност во производниот процес и намалено влијание на човечкиот фактор врз квалитетот на производите.

Со пренос на производството на тост леб и двопек на новата линија, ќе се обезбеди дополнителен простор за постојната линија за производство на традиционален леб. Преку употребата на оваа линија за производство на традиционален леб паралелно со постоечките две линии, ќе се одложи почетокот на производството, што ќе резултира со испорака на посвеж леб на пазарот.

Вложувањата во згради вклучува инсталирање на нова комора за ладење како дел од новата линија за двопек и тост леб.

Капацитетот на комората го следи капацитетот на производната линија. Тоа ќе обезбеди постојани услови за ладење на споменатите производи. Вака контролирани услови позитивно ќе влијаат на одржување на свежината на тост лебот, а ќе се подобри и постојаноста на квалитетот на двопекот.

Останати инвестиции во опрема генерално се однесуваат на поправки и подобрувања на постојните производни единици. Со поправка и надградба на дел од машините за пакување како дел од инвестициите за 2011 година, се зголеми капацитетот на пакување на тост леб, како и на лебот на парчиња.

Во текот на 2011 година Друштвото регистрира зголемување на своите нематеријални средства со стекнување на нови лиценци за ORACLE база на податоци и имплементирање на нов софтвер за основни средства.

б) Позајмици од банки

Друштвото користи средствата за кредитирање од 3 домашни и една меѓународна банка.

Во текот на 2011 година постоечките рамковни договори за револвинг кредитни линии со Комерцијална банка и Охридска банка се зголемени на 5,500 илјади Евра, односно 725 илјади Евра последователно, додека краткорочната кредитна линија со Стопанска банка е намалена на 2,815 илјади Евра.

Салдата на обврските по кредити од 31/12/2011 презентирани по банка се:

<i>Износите се во '000 МКД</i>	31.12.2011
Стопанска Банка	170,063
Комерцијална Банка	248,604
Охридска Банка	44,812
ЕБРД	75,699
Вкупно	539,178

Каматната стапка применета за позајмиците на Друштвото во Денари во текот на 2011 година варираше помеѓу 7,00% и 9,00% годишно (2010: 7,00%-10,00%).

Каматната стапка за заемот од ЕБРД е утврдена на шестмесечен ЕУРИБОР плус маржа од 2%, а применетата стапка во 2011 година варираше помеѓу 3,222% и 3,831% (2010: помеѓу 2.965% и 3.148%).

На датумот на Извештајот за финансиската состојба, анализата на доспеаноста на позајмиците на Друштвото врз основа на договорните рокови на отплата е следната:

<i>Износите се во 000 МКД</i>	2011	2010
До 12 месеци	392,178	436,729
Помеѓу 1 и 2 години	61,927	118,136
Помеѓу 2 и 5 години	85,073	75,016
Вкупно	539,178	629,881

На 31 декември 2011 година позајмиците од банки се обезбедени со згради и опрема со нето сметководствената вредност од 627,294 илјади Денари, (2010: 387,635 илјади Денари).

5. Управување со ризик

Деловните активности на Друштвото го изложуваат Друштвото на различни финансиски ризици: (вклучувајќи валутен ризик, ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност и ценовен ризик), ризик од кредитирање и ризик од ликвидност. Програмата за управување со ризици на Друштвото се фокусира врз непредвидливоста на финансиските пазари и се стреми кон минимизирање на потенцијалните негативни влијанија врз финансиското работење на Друштвото. Друштвото го следи капиталот на основа на нивото на задолженост.

Овој показател се пресметува како нето долгот поделен со вкупниот капитал. Нето долг се пресметува како вкупно позајмување (вклучувајќи ги тековни и нетековни позајмици) намалено за паричните средства и паричните еквиваленти.

	2011	2010
Вкупно позајмици	539,178	629,881
Намалено за парични средства и парични еквиваленти	(29,935)	(7,618)
Нето долгови	509,243	622,263
Вкупно главнина	830,240	858,682
Вкупно капитал	1,339,483	1,480,945
Коефициент на задолженост	38%	42%

а) Пазарен ризик

(1) Ризик од курсни разлики

Друштвото е изложено на ризици од курсни разлики поради фактот што Друштвото има сметки во банки во странски валути и има деловни активности преку приходи од исплати до меѓународни компании.

Валутата која пред се предизвикува ваков ризик е ЕВРО. Друштвото има многу мали парични резерви во УСД.

Информациите за сензитивноста на ризикот од курсни разлики се ограничени на ризиците кои произлегуваат од финансиските инструменти кои се деноминирани во валути различни од функционалната валута во која истите се мерени.

(2) Ценовен ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик на сопственички хартии од вредност поради вложувањата кои се поседуваат (класифицираат во извештајот за финансиска состојба како расположливи за продажба), кои може да бидат под влијание на фактори на ризици како што се цените на берза.

(3) Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и бјективната вредност

Каматниот ризик претставува ризикот дека објективната вредност на идните парични текови на финансискиот инструмент ќе флукуира поради промените на пазарните каматни стапки. Изложеноста на Друштвото на ризикот од промени на пазарните каматни стапки пред се е поврзана со долгорочните должнички обврски на Друштвото со променливи каматни стапки. Позајмиците кои се даваат по променливи каматни стапки го изложуваат Друштвото на ризик од каматни стапки врз паричните текови.

Промените во каматните стапки и каматните маржи може да влијаат врз финансиските расходи и приходот од финансиските вложувања.

Друштвото ја анализира својата изложеност на ризикот од каматни стапки на динамична основа. Се разгледуваат разновидни сценарија, а во предвид се земаат обновата на постоечките позиции, повторно финансирање и алтернативно финансирање.

Каматните ризици се управуваат преку диверзификација на кредитните поддршки од неколку банки, со различни услови на финансирање.

б) Кредитен ризик

Ризик од кредитирање настанува од паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите во банки, како и изложеноста на купувачи.

Процесот на управување со кредитниот ризик од деловните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредибилитетот и превентивни препреки, корективни мерки за време на некој правен однос како што се потсетување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по некој правен однос од видот на парници, судски процеси, инволвираност на извршните единици и факторинг.

Заостанатите исплати се проследуваат преку постапка на зголемување на долг врз основа на видот на клиентот, кредитната категорија и износот на долгот.

Кредитниот ризик се контролира преку проверки на кредибилитетот – со што се одлучува дали клиентот е задолжен и се одредува неговата кредитна способност, како и преку превентивни препреки – со што се одредува кредитниот лимит врз основа на претходните приходи од промет на клиентот.

Процедурите на Друштвото се со цел да обезбедат дека продажба се врши до клиенти со соодветна кредитна историја и дека истите не ги надминуваат прифатливите лимити на кредитна изложеност.

в) Ризик од ликвидност

Ризикот од ликвидност се дефинира како ризик дека Друштвото нема да може навремено да ги подмири или исполни своите обврски.

Друштвото има политика да одржува доволно парични средства и парични еквиваленти за да ги подмири своите обврски во блиска иднина. Финансискиот сектор ги предвидува паричните текови за барањата за ликвидност со цел да осигура дека има доволно парични средства за во секое време да се исполнат оперативните потреби. Предвидувањето ги зема предвид плановите за финансирање на долгови на Друштвото и усогласеноста со целите за внатрешните билансни показатели. Сите вишоци од парични средства кои ги чува Друштвото, а кои го надминуваат салдото кое се бара за потребите на работниот капитал, вообичаено се депонираат во комерцијални банки или се инвестираат во хартии од вредност со кои може да се тргува.

6. Активности од областа на истражување и развој

Покрај проширувањето на постоечкиот асортиман на производи и развојот на произведен концепт во смисла на испорака на топол леб на пазарот, главниот фокус на развојно истражувачките активности во текот на 2011 беше насочен кон развој на рецептури за производи преку кои нашите потрошувачи ќе добијат додадена нутритивна вредност.

Се истражуваше можноста за користење на диететски влакна во лебот и нивното влијание врз нутритивните вредности на производот, со паралелно потврдување на добиените резултатите од тестирањата и преку лабораториски анализи. Дополнително се работеше во насока на производство на леб базиран на употреба на 100% интегрално брашно и надминување на процесните проблеми кои произлегуваат од карактеристиките на овој вид на брашно. Исто така се испитуваше и можноста за употреба на останати житарки и нивното влијание врз нутритивните вредности на лебот. Оваа активност резултираше со лансирање на јачменов леб на пазарот.

Во текот на 2011 исто така беа отпочнати активности за истражување на можноста за продолжување на свежината и рокот на важност на трајните лебови со употреба на различни ензими и различни профили на печење. Овој проект ќе продолжи и во текот на 2012 година.

7. Маркетинг и промотивни активности

Една од примарните заложби на Жито Лукс е да ги следи и задоволува потребите на потрошувачите. Ова е тоа што ја прави Компанијата лидер на пазарот. 2011 година не беше исклучок во областа на лансирање на нови производи. На пазарот беа воведени следните производи:

- Асортиманот на леб е збогатен со неколку нови видови. Новиот леб со диететски влакна е воведен со цел да ги задоволи потребите на оние кои уживаат во вкусот на белиот леб, но сепак сакаат да консумираат храна со збогатена хранлива вредност. Примарната цел на лансирање на новиот Фурнациски леб беше да ги задоволи потребите на пазарот за "топол" леб. Новата "Нутри" линија на лебови се состои од 1 постоечки леб и 3 нови. Овој асортиман се карактеризира со збогатена хранлива вредност и е првата линија на лебови кои се произведени од 100% интегрално брашно.
- Асортиманот на брашно е збогатен со пченкарно брашно и пченкарна палента како нови производи, и пченичен гриз во пакување од 200гр, како проширување на постоечкиот асортиман покрај производот од 500гр.
- Асортиманот на Двопек, исто така е збогатен со 2 нови производа.
- Кај продажбите на странски пазар Друштвото регистрираше значително подобрување со освојување на нови пазари, поточно во Р. Србија и Р. Косово со извоз на Тост леб и Двопек. Воедно, воведен е и нов вид на Двопек на грчкиот пазар.

Со цел да ги информира потрошувачите за придобивките од новите производи, Компанијата ги поддржа сите овие лансирања со маркетинг активности.

- Лансирањето на пченкарниот асортиман беше интензивно поткрепено преку: телевизиска реклама, реклама во весници и списанија, промотивни материјали за малопродажни места и промоции.
- "Нутри" лебовите беа претставени преку телевизиска реклама, реклама во весници и списанија, промотивни материјали за малопродажни места, ПР активности и промоции.
- Екстра бело брашно за домашна употреба Т-400 беше исто така, силно промовирано со интензивна кампања (ТВ, печат) и со промоции за потрошувачите и трговијата. Интензивна промотивна ТВ кампања беше спроведена и за дневните лебови.

Лансирањето на останатите нови производи беше поткрепено со промотивни материјали за малопродажните места.

8. Корпоративна општествена одговорност

Во 2011 година, Друштвото уште еднаш ја потврди својата општествена одговорност преку следните проекти:

- **Доделени стипендии на 4 студенти при Факултетите во Велес и Битола – катедра по Нутриционизам**

Жито Лукс како дел од својата општествено одговорна политика уште минатата година почна соработка со Технолошко-техничкиот факултет во Велес преку стипендирање на 4 студенти на новата катедра по Нутриционизам. Со оглед на тоа што дел од нашата производна линија се и интегралните Нутри лебови со збогатена нутритивна вредност, стипендирањето на кадар кој ќе се обучува за новите современи текови во здравата и квалитетна исхрана е дел од нашата определба како Компанија која се грижи за заедницата во која дејствува и која се грижи за здравјето на граѓаните.

- **Донација на финансиски средства за Детскиот оддел на Општата болница во Велес**

Целта на оваа донација беше да се соберат што повеќе средства кои ќе бидат донирани за купување на опрема во болницата, како би се олеснил престојот на децата во болничкиот оддел, и би се овозможило нивно побрзо закрепнување. Решивме да одделуваме по 2 денари од секој купен леб на Жито Лукс во Велес. Акцијата ја започнавме на 16 септември и траеше додека не се собраа доволно средства потребни за опремување на детскиот оддел. Со донираните средства, Жито Лукс набави кревети, телевизори, масички, клима, фрижидер, држачи за инфузија, инхалатори, аспиратори, и останати потребни елементи кои беа сместени во собата за децата на хируршкиот оддел. Донацијата ја реализиравме со помош на Здружението на родители за грижа на здраво поколение кои го посочија Детскиот оддел на општата болница во Велес како место каде помошта е добредојдена. Здружението на родители за грижа на здраво поколение е здружение посветено на работа токму со вакви загрозени групи и нивната помош е безрезервна, а хуманоста безгранична.

- **Донирани производи за покривање на месечните потреби на СОС детско село**

Како и досега така и понатаму Друштвото продолжува со грижата за оние на кои им е најпотребно. Целата донаторска акција започна во месец јуни 2010 година и сеуште трае. Месечните потреби од 120 килограми брашно на 61 дете сместени во СОС детското село во Скопје, Жито Лукс ги обезбедува и понатаму.

Друштвото организираше неколку едукативни тури во производниот погон со цел да ги запознае децата од основните училишта со процесот на производство на леб и организираше и многу други донации со доделување на производи за: образовните институции, институциите за деца со посебни потреби, социјално загрозени семејства и сл.

9. Човечки ресурси

Со состојба на 31.12.2011 година Друштвото брои 414 вработени, со следната квалификациона структура:

Квалификациона структура	31.12.2011
Високо образование (VII1)- седми степен	55
Вишо образование (VI) - шести степен	6
Средно образование (IV) - четврти степен	148
Средно образование во занимање(III) -трет степен	152
Полу квалификуван (II) - втор степен	9
Неквалификуван (I) - прв степен	44
Вкупно	414

Вкупните трошоци за вработените за 2011 година изнесуваат 185,866 илјади денари како што е прикажано во долната табела:

	2011	2010
Плати	123,101	137,587
Придонеси за пензиско и инвалидско осигурување	29,898	33,604
Отпремнини	18,749	11,256
Придонеси за социјално и здравствено осигурување	14,118	15,868
Вкупно	185,866	198,315

Во 2011 година организирани се перманентни обуки за вработените во Секторот за продажба, надворешните дистрибутери и менаџерите од страна на овластена агенција МДИ (Институт за развој на менаџментот од Атина, Грција) за подобрување на вештините и ефикасноста во работењето.

10. Корпоративно управување

Во деловната година на известување, Друштвото ги вршеше своите активности со три тела на управување: Собрание на акционери, Управен одбор и Надзорен одбор.

Акционерското собрание одржа еден состанок на 19 Април 2011 година, на кој акционерите гласаа за и ги усвоија финансиските извештаи, годишната сметка и годишниот извештај од работењето на друштвото за деловната 2010 година, се донесе Одлука за покривање на загубата од 2010 година, Одлука за усвојување на ревизорскиот извештај и назначување овластен ревизор за финансиските извештаи за 2011 година, беа усвоени сите предложени одлуки за работата на органите на управување и се утврди месечниот надоместок на членовите на Надзорниот одбор за 2011 година.

Надзорниот одбор ги вршеше своите должности во согласност со Законот за трговски друштва и Статутот на Друштвото.

Во текот на 2011 година, Надзорниот одбор одржа 9 седници и ги обавуваше своите функции во следниот состав:

1. Г-ѓа Наташа Трпеноска-Тренчевска-Претседател (Адвокат, основач и управувачки партнер на Адвокатска канцеларија Трпеноски);
2. Г-ѓа Ирени Патерас - Заменик-претседател - (Директор за Иновации на Службата за Истражување и Развој на ELBISCO SA);
3. Г-дин Ставрос Бозикас - член - (Директор за човечки ресурси на ELBISCO SA);
4. Г-дин Ристо Хаџи-Мишев - член - (Главен економист во Дивизијата за управување со ризици на Стопанска банка АД Скопје);
5. Г-дин Андреас Вавуракис - член;

Од 19/04/2011 година на местото на г-дин Андреас Вавуракис, за нов член на Надзорниот одбор е назначен г-дин Петрос Карампас.

Управниот одбор работеше во согласност со Законот за трговски друштва, Статутот и Општиот колективен договор, редовно одржуваше седници и ги презеде сите потребни активности за обезбедување на непречено работење на Друштвото.

Во текот на 2011 година Управниот одбор одржа 15 седници, во состав кој беше променет во текот на годината.

Од 01/06/2011 година на местото на г-дин Иоаннис Пападопулос, за нов член на Управниот одбор е назначена г-ѓа Аглаиа Склави.

Од 31/12/2011 година Управниот одбор се состои од следните членови:

1. Г-дин Рамантанис Димостхенис - Претседател - (Генерален директор на Жито Лукс АД/Извршен директор на ELBISCO SA);
2. Г-дин Димитриос Плакоутсис - Заменик-претседател и Заменик-генерален директор на Жито Лукс АД;
3. Г-ѓа Нада Вујиќ - член на одборот, одговорна за финансии и сметководство во Жито Лукс АД;
4. Г-ѓа Аглаиа Склави – Главен финансов директор на ELBISCO SA;

5. Г-ѓа Емилија Дубарџиева - член на одборот, одговорна за прашања од областа на човечки ресурси во Жито Лукс АД;
6. Г-ѓа Наташа Черековиќ - член на одборот, одговорна за комерцијални и технички прашања во Жито Лукс АД;
7. Г-ѓа Даниела Нонкуловска - член на одборот, одговорна за прашања за Производство 8ми Март, Обезбедување и контрола на квалитетот, истражување и развој и Мелница во Жито Лукс АД

Надоместоците на членовите на Управниот и Надзорниот одбор по основ на плати и останати краткорочни бенефиции изнесуваа 10.863 илјади денари (2010: 12.961 илјади денари). Согласно со одлуката донесена од страна на Надзорниот одбор, месечниот надоместок за членовите на Управниот одбор изнесува 12.000,00 денари. Според одлука донесена на Годишното собрание, месечниот надоместок за членовите на Надзорниот одбор изнесува 300 евра месечно во денарска противвредност сметана по средниот курс на НБРМ на денот на исплатата.

Во 2011 година Друштвото нема склучено големи зделки како што се продажба на имот чија вредност е над 20% од нето книговодствената вредност на вкупните средства ниту има направено зделки и трансакции со заинтересирани трети лица од кои би можело да произлезе конфликт на интереси.

11. Заклучни согледувања

Во ретроспектива на она што Друштвото го постигна во претходната година, подолу се наведени главните точки:

- ✓ Го зголеми прометот од продажбите и оствари позитивни финансиски резултати, како и позитивен готовински тек од оперативното работење;
- ✓ Инвестираше во опрема за производство за поддршка на порастот на продажбите;
- ✓ Воведо нови производи на пазарот, со цел да се усогласи со специфичните потреби на клиентите;
- ✓ Демонстрираше општествена одговорност, со донирање на финансиски средства и производи на трети лица;
- ✓ Организираше обуки за вработените, надворешните дистрибутери и менаџерите.

Политичкиот ризик и хроничната невработеност и понатаму ќе ја ограничат способноста на земјата за привлекување инвестиции, а се очекува странските директни инвестиции во земјата да заостануваат зад балканските држави како Србија и Хрватска.

Во однос на економските податоци за 2012 година, се очекува следново:

- Високиот степен на неизвесност предизвикан од должничката криза во евро-зоната и нејзините негативни ефекти врз трговските и капиталните текови, ќе доведе до забавување на растот за наредната 2012 година, и се очекува стапката на раст на БДП да биде на ниво од 2,4%. Забавувањето во надворешниот сектор ќе влијае на економската активност, и покрај фактот што релативно ниското ниво на јавен долг и дефицитот како и добро изолираниот финансиски сектор треба да ја заштитат земјата од целосна криза;

- Друг ризик доаѓа од зголемувањето на меѓународните цени на нафтата, со оглед на фактот што нашата земја е зависна од увоз за своите енергетски потреби. Повисоките цени на нафтата ќе влијаат врз зголемување на чинењето на производните инпути и негативно ќе се одразат на животниот стандард.

- Од друга страна, стабилниот депозитен потенцијал на банките ќе доведе до зголемување на финансирањето во наредниот период.

Меѓутоа, движењата во домашната и светската економија, особено евентуалното остварување на ризиците, ќе бидат клучните детерминанти на идниот развој.

Целта на Друштвото за наредната година е да продолжи да работи со позитивен нето резултат. Својата стратегијата Друштвото ја ориентира кон проширување на постојните пазари и освојување на нови, лансирање на нови производи што ќе ги задоволат потребите на потрошувачите и поинтензивни рекламни кампањи за постигнување и поддршка на овие иницијативи.

Кон тоа, како и секоја година, Друштвото планира инвестиции во областа на осовременување на производните процеси и зголемување на ефикасноста во работењето, што ќе доведе до рационализација на оперативните трошоци и поддршка на зададената цел.